

og vi har aldeles ingen Ret til at stille Modfordringer i den Anledning. Hvis vi andre havde baaret os ad som det konservative Folkeparti og ikke havde villet deltage i disse Forhandlinger, havde denne Sag nu ikke været nær ved sin Afgørelse. Havde det været forsvarligt, hvis vi i Øjeblikket havde ligget i en heftig Strid med Island om Islands forfatningsmæssige Stilling til Danmark? Jeg tror, ingen tør paastaa, at noget saadant var forsvarligt. Men i saa Fald er en Gennemførelse af de Konservatives Politik paa dette Punkt heller ikke forsvarlig, og da kan deres Stilling i det hele kun forklares derved, at de regner med, at de er et Mindretal, som ikke faar afgørende Betydning for Sagen og derfor kan tillade sig noget, som de ikke vilde forsvare at gøre, hvis deres Ord havde været afgørende i den foreliggende Sag.

Det ærede Medlem udtalte ogsaa, at det var med Sorg, han saa Island og Danmark sejle hver sin Sø, men det maatte hellere ske, end at vi bevarede et Skinfællesskab og maskerede den virkelige Adskillelse, for vi vidste jo, hvad Islændernes Maal var. Dette forekommer mig at være er udæskende Beskyldning, som ingen er berettiget til at fremsætte i Øjeblikket. Der er ingen, der har Lov til i det Øjeblik, da dette Forbund bliver indgaaet, at paastaa, at Islændernes Maal er absolut at bryde med os. Islænderne gaar selvfølgelig til Afslutningen af dette Forbund, fordi de nærer Ønske om at leve i et fordrageligt og venskabeligt Forbund med Danmark, og vi maa tage imod dem med den Overbevisning, at de vil bestræbe sig derfor, og vi maa haabe, at det paa Grundlag af den foreliggende Forbundslov vil være muligt at bevare et venskabeligt Samarbejde i Forbund mellem Islænderne og de Danske.

Der er en enkelt Bestemmelse, som jeg vil pege paa, udover hvad jeg sagde i min Forelæggelsestale. Det er den Bestemmelse, ved hvilken det islandske Nævn oprettes, og ved hvilken 3 islandske og 3 danske Mænd eller Kvinder faar den Opgave at træde sammen i et Nævn og følge Forholdenes Udvikling paa Lovgivningsomraadet paa Island og i Danmark og nøje paase, at det ene Lands Lovgivningsmagt ikke vedtager noget, som er skadeligt for det andet Land. Men de har ikke alene denne Opgave, ved hvilken de kan erstatte Statsraadet; de har tillige den Opgave at følge Landenes Udvikling i det hele og tillige at følge den nordiske Udvikling. Og de

skal ikke blot kontrolere Lovgivningen, men de har ogsaa Ret til at stimulere den, om end de ikke har noget egentligt Lovgivningsinitiativ. Fra dette Nævn kan der, hvis der deri kommer Mænd, som tager deres Opgave op med Alvor og Dygtighed, udgaa Initiativ og Overvejelser, som meget vel kan nærme det islandske og det danske Folk til hinanden. Vi har slet ikke saa megen Anledning til at mistvivle om, at der under en forstandig Styrelse og med god Villie kan tilvejebringes et varigt godt Forhold mellem Island og Danmark. Vi har hidtil kun prøvet, hvordan det gik, naar man lod Island sejle sin egen Sø og saa alligevel vilde regere fra dansk Side i dette Forhold. Vi har endnu ikke prøvet, hvordan det kan gaa, naar Island staar som en særlig Stat og Islænderne som et særligt Folk ved Siden af Danmark og det danske Folk, og naar der fra begge Folks Side med gensidig god Villie arbejdes paa, at et godt Forbundsforhold kan komme i Stand. Jeg tror, der er meget at naa, og jeg gaar til det Arbejde, som skal gøres i Fremtiden paa dette Omraade, med godt Haab og med store Forventninger.

Formanden: Det 10de Medlem for Hovedstaden har Ordet for en kort Bemærkning.

Borghjerg: De Konservatives første Ordfører (Johan Knudsen) spurgte alle de andre Partiers Ordførere, hvorledes de stillede sig til det Spørgsmaal, om her forelaa et Ultimatum. Jeg kan ganske slutte mig til det Svar, den ærede Ordfører for Venstre (J. C. Christensen) har givet herpaa, og vil kun tilføje, at de Konservatives Interesse for Detailændringer i denne Sag forekommer mig højst besynderlig. Naar de, da de ikke var enige i Grundlaget i Juni Maaned, overhovedet ikke vilde være med i Forhandlingerne, hvorfor i Alverden har de da nu faaet en saa stærk Interesse for Ændringer i Detaillerne? En Ændring paa et eller andet Punkt vil jo betyde, at hele Sagen skal tages op paa ny, som det meget rigtigt er sagt: ny Udvælgsbehandling, ny Altingsbeslutning, ny Folkeafstemning o. s. v. Det er muligt, at de Konservative nu fortryder deres Holdning i Juni Maaned og kunde have Lyst til en Rejse til Reykjavik til næste Aar. Men jeg vil dog mene, at hvis de nu fortryder deres Holdning, gaar det ikke an, at vi deraf lader os bevæge til at være med til at slaa alt for meget i